



## Gemeenteraad Sittard-Geleen

Team Ruimtelijke ontwikkeling  
 Uw brief van  
 Uw kenmerk  
 Zaaknummer Z/25/807150  
 Registratienr DOC-252786094  
 Behandeld door  
 Onderwerp Publicatie rapport RIVM gezondheidsonderzoek omwonenden Chemelot

Sittard-Geleen, 18 december

Verwijderd: 14

Met opmaak: Markeren

Verwijderd: nove

Verwijderd: 25

Verwijderd: 2025

Verwijderd:

Met opmaak: Markeren

Verwijderd: november

Met opmaak: Markeren

Met opmaak: Markeren

Verwijderd:

Verwijderd: en vaak

Verwijderd: en op punten ook al aan de

Verwijderd: mee zijn.

Beste leden van de gemeenteraad,

Op dag, maand, jaar heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (lenW) de resultaten van het verkennend gezondheidsonderzoek Chemelot van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gepubliceerd. Dit onderzoek (link invoegen) is uitgevoerd op verzoek van de provincie Limburg. Betrokken overheden waaronder onze gemeente hebben deelgenomen aan de begeleidingscommissie bij dit onderzoek en onderzoeksgegevens aangeleverd. Uit de verkenning blijkt dat de onderzochte milieufactoren van Chemelot voldoen aan de wettelijke eisen. Het onderzoek geeft aandachtspunten voor de gezondheid waarmee wij in samenwerking met andere overheidspartijen en de bedrijven op Chemelot aan de slag kunnen gaan. Met veel aandachtspunten zijn wij ook al aan de slag.

## Inzichten

Het RIVM heeft onderzocht of activiteiten van Chemelot invloed hebben op de gezondheid van omwonenden. Er is onder andere gekeken naar uitstoot van stoffen naar lucht, water en bodem, naar hinder zoals geluid en geur, en naar gezondheidsgegevens in de regio. Het onderzoek geeft veel inzicht en informatie over factoren die de gezondheid beïnvloeden waarmee wij ons voordeel kunnen doen bij beleidsontwikkelingen. Hierna volgen de belangrijkste inzichten:

- De blootstelling van de omgeving aan fijnstof en stikstofdioxide (luchtkwaliteit) vormt een aandachtspunt, maar de bijdrage van Chemelot aan deze uitstoot is beperkt. Belangrijkere bronnen zijn verkeer, consumenten (o.a. houtstook), landbouw en industrie uit het binnenland, maar voor een aanzienlijk deel ook uit het buitenland.

Verwijderd: -

**Met opmaak:** Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

- Zoals reeds bekend, heeft het RIVM op basis van een eerder, ander onderzoek waarin de toepasbaarheid van de HI-methode<sup>1</sup> werd getoetst, een verhoogd risico geconstateerd bij het cumulatieve effect van drie gemeten zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij meetpunt Voutershof. Deze nieuwe methode werd door het RIVM ontwikkeld en kent geen juridische of beleidsmatige verankering. Dit gaat niet om alle jaren waarin is gemeten. Het RIVM heeft een inschatting gemaakt of het verhoogde risico zich ook voorgedaan zou kunnen hebben verder van het meetpunt af in de nabijgelegen woonwijken, maar dit is niet het geval.

- De blootstelling aan geluid vormt een aandachtspunt. De gezondheidskundige advieswaarden van de World Health Organization (WHO) worden namelijk overschreden in nabijgelegen woonwijken rondom Chemelot. Daarnaast geven mensen uit deze woonwijken ook aan meer geluidsoverlast te ervaren dan mensen uit verder weg gelegen woonwijken. Chemelot is één van de belangrijke geluidsbronnen in de omgeving, maar er zijn meer belangrijke bronnen zoals bijvoorbeeld vlieg-, weg- en treinverkeer. Een aanpak om geluidshinder effectief te reduceren moet zich dan ook richten op meerdere belangrijke bronnen.

- Gepubliceerde cijfers over de gezondheid van omwonenden en de kankerincidentie in de postcodegebieden rondom Chemelot laten geen afwijkingen zien die te relateren zijn aan activiteiten op het chemiecluster.

- Omwonenden van het Chemiecluster Chemelot ervaren geluid-, geur- en lichtoverlast en hebben zorgen over hun gezondheid in relatie tot industrie waaronder het chemiecluster Chemelot.

- Omwonenden worden lokaal blootgesteld aan een optelsom van milieuhinder en blootstelling aan stoffen. Het RIVM geeft aan dat er wetenschappelijk nog weinig bekend is over de doorwerking op de gezondheid van de optelsom van al deze milieuhinder en blootstelling aan stoffen. Het is voor nu vooral aan overheidspartijen, (inter)nationaal, regionaal en lokaal, om een afweging te maken over welke niveaus aan hinder en blootstelling aanvaardbaar zijn. Voor gemeenten gaat het dan met name om de afweging welke activiteiten toegelaten worden rondom Chemelot.

<sup>1</sup> De hazard index (HI) methode is een methode die het RIVM heeft onderzocht om iets te kunnen zeggen over cumulatieve of optelsomeffecten van afzonderlijke gevaarlijke stoffen. De HI methode heeft geen beleidsmatige of formeel juridische status. Het Ministerie van IenW maakt de afweging of en hoe de HI-methode in de toekomst wel een formeel juridische status kan krijgen. Meer informatie de bevindingen van het RIVM inzake de HI-methode en de casus Chemelot is hier te vinden: <https://www.rivm.nl/publicaties/risicobeoordeling-mengsels-van-stoffen-bij-industriële-uitstoot-naar-lucht-casus>.

Verwijderd: -

Verwijderd: is er

Met opmaak

... [1]

Verwijderd: van het RIVM, is er

Verwijderd: met toepassing van

Met opmaak

... [2]

Verwijderd: geconstateerd

Verwijderd: die

Verwijderd: t

Met opmerkingen [ De verlaging van de H ... [3]

Verwijderd: ,

Verwijderd: in een aantal jaren waarin metingen ... [4]

Verwijderd: Overigens heeft h

Verwijderd: heeft met een model

Verwijderd: de gemeten concentratie van de dr ... [5]

Verwijderd: met

Verwijderd: aanwezig zou kunnen zijn geweest,

Verwijderd: maar

Met opmerkingen [ Het is belangrijk dat o ... [7]

Verwijderd: -

Met opmaak

... [6]

Verwijderd: de snelweg

Verwijderd: -

Met opmaak

... [8]

Verwijderd: opvallende

Verwijderd: laten

Verwijderd: -

Met opmaak

... [9]

Verwijderd: overlast

Verwijderd: -

Verwijderd: meerdere stressoren

Met opmaak

... [10]

Verwijderd: waaronder lucht en geluid

Met opmaak

... [11]

Met opmaak

... [12]

Verwijderd: gebruikt

Met opmaak

... [13]

Met opmaak

... [14]

Met opmaak

... [15]

## Belangrijkste aanbevelingen:

Het RIVM geeft in het rapport aanbevelingen om door te gaan met het treffen van de volgende maatregelen:

- Het verhogen van het integrale veiligheids- (en gezondheids) niveau, zoals vastgelegd in de strategische gebiedsvisie en onze Omgevingsvisie, rond Chemelot door onder andere:
  - het reduceren van geluid-, geur- en lichtemissies
  - het reduceren van de emissie van stoffen
  - de uitvoering van de resterende bodemsaneringen
- Het niet gebruiken van ongecontroleerd grondwater in het systeemgebied van Chemelot. Dit advies is reeds van kracht sinds 1999 en op meerdere momenten gecommuniceerd aan omwonenden door de provincie Limburg. Meer informatie: <https://www.limburg.nl/onderwerpen/leefomgeving-vth/bodem/duurzaam-bodembeheer-chemelot/>
- Het verbeteren van de luchtkwaliteit door middel van uitwerking en uitvoering Schone lucht akkoord

In de strategische gebiedsvisie liggen maatregelen vast die Chemelot heeft uitgevoerd of nog uitvoert om de hierboven genoemde doelen te bereiken. De bedrijven die ZZS uitstoten dienen vermijdings- en reductieprogramma's op te stellen om te voldoen aan de minimalisatieplicht van de uitstoot van ZZS. En in het vastgestelde saneringsplan, Duurzaam Bodembeheer Chemelot, ligt vast welke acties Chemelot moet nemen in het kader van bodemsaneringen. Het bevoegd gezag, de provincie Limburg, is de toezichthouder op bovenstaande kaders. Als het gaat om het Schone lucht akkoord is onze gemeente evenals de provincie ondertekenaar. Wij werken aan een programma om de luchtkwaliteit, daar waar wij als gemeente dat kunnen, te verbeteren. Goede voorlichting over houtstook en het beperken van houtstook bij ongunstige weerscondities in het kader van de luchtkwaliteit is een concreet voorbeeld hiervan.

## Verder onderzoek?

Een van de vragen die zijn gesteld in het onderzoek is of op basis van de verkenning aanvullend onderzoek nodig is. Het RIVM geeft aan dat het mogelijk is, maar niet nodig, om met aanvullend onderzoek gedetailleerdere en nauwkeurigere inzichten op te leveren. Echter, het RIVM geeft aan dat zij ook op basis van de huidige verkenning zinvolle aanbevelingen heeft kunnen geven.

## Onze reactie en vervolg

Wij gaan door met om onze leefomgeving nog gezonder te maken voor onze inwoners. De inzichten en aanbevelingen uit het rapport helpen ons hierbij. Milieufactoren zijn een belangrijk onderdeel voor een gezonde leefomgeving, maar er zijn natuurlijk veel meer onderdelen die hiervoor zorgen, bijvoorbeeld groen, maatschappelijke voorzieningen,

**Verwijderd:** -

**Met opmaak:** Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Met opmaak:** Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Verwijderd:** ¶

¶

-Het niet gebruiken van ongecontroleerd grondwater in het systeemgebied van Chemelot ¶

**Met opmaak:** Lijstaline

**Verwijderd:** -

**Verwijderd:** verbeteren van de luchtkwaliteit door middel van uitwerking en uitvoering Schone lucht akkoord

**Met opmaak:** Lettertype: (Standaard) Arial, 11 pt, Ligaturen: Geen

**Met opmaak:** Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

**Verwijderd:** Er

**Verwijderd:** is

**Verwijderd:** een

**Verwijderd:** van kracht

**Verwijderd:** ¶

**Verwijderd:** indien

**Verwijderd:** gewenst zijn aanvullend onderzoek mogelijk is

**Verwijderd:** ,

**Met opmerkingen** [ Suggestie is om deze zin weg te laten of aan te passen dat het aan de bedrijven en alle betrokken overheden is om na te gaan of, en zo ja: welke vervolgacties nodig zijn.

Zie de tekst in het concept rapport daarover: "Indien gedetailleerdere en nauwkeurige inzichten gewenst zijn is aanvullend onderzoek mogelijk, maar aanvullend onderzoek is mogelijk niet voor elk thema proportioneel. Oftewel, de onderzoeksinspanning kan onevenredig groot zijn in vergelijking met het daadwerkelijke [... [18]

**Verwijderd:** hoewel dit niet voor elk thema [... [16]

**Verwijderd:** Het is in eerste instantie aan de prov [... [17]

**Verwijderd:** Ook op basis van de huidige verker [... [19]

**Verwijderd:** Wij bedanken het RIVM voor het [... [20]

**Verwijderd:** .

**Verwijderd:** mede op basis van de inzichten en [... [21]

**Verwijderd:** de gezondheid van onze inwoners n [... [22]

**Verwijderd:** verder te verbeteren

mobiliteit, zorg, enzovoort. Net zo goed is binnen de milieufactoren Chemelot een belangrijk onderdeel binnen onze gemeente, maar ook slechts één van vele.

Wij werken momenteel de ambities uit onze omgevingsvisie uit naar omgevingsprogramma's, waarbij wij in ieder geval komen met beleidskaders en maatregelen rondom de aanpak van geluid, licht, trillingen en externe veiligheid. Concreet zal dit er in ieder geval toe leiden dat er een nader uitgewerkt kader komt voor het toelaten van nieuwe functies nabij milieubelastende activiteiten. Ook komen wij met een voorstel om uitwerking te geven aan het Schone lucht akkoord waarbij onze gemeente is aangesloten. De aanpak van houtstook, als belangrijkste onderdeel waar lokaal een verschil gemaakt kan worden, is daar onderdeel van.

Samen met andere betrokken overheden blijven wij inzetten op het minimaliseren van de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen en vragen aandacht om te blijven communiceren over het niet gebruiken van grondwater rondom Chemelot.

Het Rijk zet in eerste instantie in op het versterken van de rol van de GGD bij ruimtelijke ordening en het toelaten van milieubelastende activiteiten en het starten van een pilot om metingen, in het kader van luchtkwaliteit, te verbeteren. Aan deze pilot kan de provincie Limburg als bevoegd gezag van Chemelot deelnemen.

#### Omgevingsdialoog

Om omwonenden goed te informeren over ontwikkelingen op Chemelot en om hen gelegenheid te geven in gesprek te gaan met alle betrokken partijen hebben wij onder meer een omgevingsdialoog Chemelot ingericht. Op 14 januari 2026 is een omgevingsdialoog ingepland waar het RIVM de uitkomsten van de gezondheidsverkenning presenteert en bespreekt met omwonenden. Omwonenden kunnen zich aanmelden voor de omgevingsdialoog door een mail te sturen naar [omgevingchemelot@sittard-geleen.nl](mailto:omgevingchemelot@sittard-geleen.nl).

#### Vragen van inwoners

Inwoners die gezondheidsvragen hebben naar aanleiding van de publicatie van de resultaten van het verkennend gezondheidsonderzoek Chemelot kunnen contact opnemen met de GGD Zuid-Limburg.

Verwijderd: de

Verwijderd:

Met opmerkingen [ ] Dat is vooral aan de ODZL namens de provincie als bevoegd gezag toch?

Verwijderd: ongecontroleerd

Verwijderd: in het systeemgebied van

Met opmaak: Lettertype: Vet

Verwijderd: te

Verwijderd: In

Verwijderd: zal een extra

Verwijderd: plaatsvinden

Verwijderd: om met omwonenden

Verwijderd: RIVM

Verwijderd: te kunnen bespreken

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lettertype: Vet

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

mr. J.Th.C.M. Verheijen,  
burgemeester

drs. L.J.F.P. Busschops  
gemeentesecretaris/ algemeen directeur

**Pagina 2: [1] Met opmaak** 18-11-2025 16:28:00

Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Pagina 2: [2] Met opmaak** 18-11-2025 16:56:00

Standaardaline-lettertype

**Pagina 2: [3] Met opmerkingen [OW1]** 19-11-2025 11:30:00

De verlaging van de HI index tot onder de norm is te verklaren vanuit concreet genomen maatregelen. De gemeente kan hier preciezer in zijn. De actueelste cijfers laten geen overschrijding van de HI meer zien. Zie: <https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/e6f2e462-5e2a-45cb-b41c-3bee79f22d60>

**Pagina 2: [4] Verwijderd** 18-11-2025 17:00:00

**Pagina 2: [5] Verwijderd** 18-11-2025 17:02:00

**Pagina 2: [6] Met opmaak** 18-11-2025 16:28:00

Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Pagina 2: [7] Met opmerkingen [OW2]** 19-11-2025 10:55:00

Het is belangrijk dat ook duidelijk wordt dat er nu eenmaal een spanningsveld zit tussen kwaliteit van de leefomgeving enerzijds en de aanwezigheid van Chemelot (en diens vergunde milieuruimte), wegen en spoor anderzijds in een sterk verstedelijkt gebied. Het RIVM onderzoek kan helpen om dit op onderdelen **beter in balans te brengen** maar de verwachting moet niet zijn dat we uiteindelijk aan de gezondheidkundige advieswaarden voor geluid kunnen gaan voldoen.

**Pagina 2: [8] Met opmaak** 18-11-2025 16:28:00

Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Pagina 2: [9] Met opmaak** 18-11-2025 16:28:00

Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Pagina 2: [10] Met opmaak** 18-11-2025 16:28:00

Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

**Pagina 2: [11] Met opmaak** 18-11-2025 10:34:00

Lettertype: 8 pt

**Pagina 2: [12] Met opmaak** 18-11-2025 10:34:00

Lettertype: 8 pt

**Pagina 2: [13] Met opmaak** 18-11-2025 10:34:00

Lettertype: 8 pt

**Pagina 2: [14] Met opmaak** 18-11-2025 10:34:00

Lettertype: 8 pt

**Pagina 2: [15] Met opmaak** 18-11-2025 10:34:00

Lettertype: 8 pt

Pagina 3: [16] Verwijderd 18-11-2025 18:13:00

Pagina 3: [17] Verwijderd 19-11-2025 10:44:00

Pagina 3: [18] Met opmerkingen [OW3] 19-11-2025 10:43:00

Suggestie is om deze zin weg te laten of aan te passen dat het aan de bedrijven en alle betrokken overheden is om na te gaan of, en zo ja: welke vervolgacties nodig zijn.

Zie de tekst in het concept rapport daarover: “Indien gedetailleerdere en nauwkeurige inzichten gewenst zijn is aanvullend onderzoek mogelijk, maar aanvullend onderzoek is mogelijk niet voor elk thema proportioneel. Oftewel, de onderzoeksinspanning kan onevenredig groot zijn in vergelijking met het daadwerkelijke gezondheidsrisico of met de mate waarin gedetailleerde inzichten toegevoegde waarde hebben voor het bepalen van de te ondernemen acties. Het blijft daarmee aan betrokken partijen, zoals de provincie Limburg, Omgevingsdienst Zuid-Limburg, GGD Zuid-Limburg, Chemelot en de bedrijven op het chemiecluster Chemelot, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om te besluiten welk onderzoek en vervolgacties uitgevoerd gaan worden en om deze acties verder af te wegen en uit te werken.”

Pagina 3: [19] Verwijderd 18-11-2025 14:41:00

Pagina 3: [20] Verwijderd 14-11-2025 18:08:00

Pagina 3: [21] Verwijderd 18-11-2025 16:52:00

Pagina 3: [22] Verwijderd 18-11-2025 18:17:00